

Običajno razumemo vesolje kot nekaj neizmerno velikega, neskončno obsežnega, nekaj, čemur kljub še tako radikalnim odkritjem in vedno novim teorijam ne pridemo do konca. Vendar se v primeru, da nekako le zadenemo ob njegov rob, vprašamo, kaj pa je onkraj tega roba. Ali je tam neki nič, nič, ki se nadaljuje v neskončnost in v katerega se vesolje širi in širi (lahko pa tudi zgrmi v ta nič), saj je potem za tistim robom, ekstremnim robom vesolja, vedno še neki preostanek tega nič, ki ga nič od tega, kar tvori vesolje, nikoli ne ujame in pokonča. Da, lahko bi si tako razlagali resnico univerzuma, resnico, ki jo tvorijo snov, energija in prazen prostor v njegovih okvirih, a že tudi njim presežnost onega nič, ki ni nikoli odpravljena – ker vsem teorijam navkljub vedno uide. In prav ona predstavlja temelj našemu umevanju. *Tisto torej, ki se širi, ostaja vedno isto, kot da se ne bi širilo, in je samo točka onega Drugega, ki to točko zaobsega, je zunaj nje.* Izhajamo namreč iz predpostavke, da je vesolje samo stvar naše umne ali pojmovne konstrukcije, je stvar našega določevanja, se pravi tega, *kar se vedno ujame v svojo določenost, torej v svojo končnost.* Na ravni končnega pa onemu Niču nikakor ne pridemo do živega, saj je sam njegova negacija, je Konec konca, je, ki to določenost ali končnost presega. Zadnja resnica je tako Neskončno. Je večna Črnina, v katero nimamo vpogleda, morda le tedaj, če se njej sami zahoče, da nam ponudi kako misel o sami sebi.

Peter Mlakar, julij 2021